

Valsts valodas centra direktors A. Timuška

PUBLISKAIS PĀRSKATS
PAR VALSTS VALODAS CENTRA DARBĪBU
2003. GADĀ

Iestādes vadītāja ziņojums

1. Iestādes juridiskais statuss – LR Tieslietu ministrijas pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas, īstenojot valsts politiku, kā arī uzraugot un kontrolējot normatīvo aktu ievērošanu valsts valodas jautājumos, nodrošina valsts valodas saglabāšanu, aizsardzību un attīstību.
2. Valsts valodas centrs darbojas saskaņā ar *Valsts valodas centra nolikumu* (Ministru kabineta 22.08.2000. noteikumi Nr. 293), savā darbībā ievērojot LR likumus, Saeimas lēmumus, Ministru kabineta lēmumus un rīkojumus.
3. Iestādes struktūra – LR Tieslietu ministrijas Valsts valodas centra sastāvā ietilpst Vispārīgā daļa, Kontroles daļa un Informatīvi konsultatīvā daļa (līdz 30.12.2003). Centrā sastāvā darbojas arī Latviešu valodas ekspertu komisija, tās Vietvārdu apakškomisija un Latgaliešu ortogrāfijas apakškomisija (izveidota 2003. gada jūnijā).
4. Iestādes galvenie uzdevumi un prioritātes:
 - 4.1. pārraudzīt *Valsts valodas likuma* īstenošanu;
 - 4.2. reglamentēt valsts valodas lietojumu valsts un sabiedriskās dzīves sfērās normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos;
 - 4.3. iesniegt priekšlikumus valsts valodas normatīvo aktu pilnveidošanai;
 - 4.4. sniegt konsultācijas latviešu valodas jautājumos;
 - 4.5. sniegt atzinumus par personvārdu rakstību;
 - 4.6. skaidrot un popularizēt valodu funkcionēšanas pamatprincipus Latvijā;
 - 4.7. organizēt latviešu valodas aizsardzības darbu;
 - 4.8. veicināt latviešu valodas kultūras attīstību un nodrošināt valodas pareizu lietošanu;
 - 4.9. veicināt latviešu valodas mācību grāmatu, mācību līdzekļu un metodiskās literatūras izdošanu;
 - 4.10. saglabāt, atjaunot un aizsargāt vēsturiski pareizos un latviskai kultūrvidei raksturīgos LR vietvārdus, reglamentēt to lietošanu oficiālajos tekstos un izdevumos;
 - 4.11. veicināt latviešu valodas zinātnisko pētniecību;
 - 4.12. popularizēt latviešu valodu pasaulē.
5. Padotības iestāžu Valsts valodas centram nav.
6. Būtiskākās pārmaiņas:
 - 6.1. 2003. gada 30. decembrī sakarā ar attiecīgās funkcijas pāreju Izglītības un zinātnes ministrijas pārziņā likvidēta Valsts valodas centra Informatīvi konsultatīvā daļa;

6.2. ar 2002. gada 20. jūniju darbojas Valsts valodas centra Latviešu valodas ekspertu komisijas Latgaliešu ortogrāfijas apakškomisija.

7. Iestādes darbības galvenie rezultāti un to izvērtējums:

7.1. Valsts pamatbudžeta programmas *Valsts valodas funkciju atjaunošana un saglabāšana* rezultatīvo rādītāju izpilde (saskaņā ar MK 1999. gada 13. jūlija noteikumiem Nr. 252 *Noteikumi par resoru programmu un apakšprogrammu rezultatīvajiem rādītājiem*):

izstrādāto tiesībaktu un koncepciju skaits	2
valsts valodas lietošanas izpildes kontrole iestādēs un uzņēmumos (pārbaužu skaits)	2342
sniegto konsultāciju skaits	14 539
izskatīto sūdzību skaits	364
sagatavoto TV un radio raidījumu skaits	3
profesionālās sagatavotības semināru skaits	11
sagatavoto un izdoto normatīvo un informatīvo metodisko materiālu skaits	2

a. Resultatīvo rādītāju izpilde kopumā vērtējama pozitīvi, it īpaši – ņemot vērā plānoto izmaiņu kavēšanos ierēdņu un darbinieku darba samaksas sistēmā, kas liedz iespēju piesaistīt jaunus darbiniekus.

b. Valsts budžeta līdzekļu izlietojums (pielikumā – *Informācija par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu*) kopumā uzskatāms par efektīvu. Tomēr, kā norādīts jau 1999. gadā veiktās Valsts valodas centra finanšu revīzijas atzinumā, “*valsts budžeta finansējums Valsts valodas centram ir viens no mazākajiem Tieslietu ministrijas pakļautības un pārraudzības iestāžu vidū un izvērstākai darbībai nepietiekams.*” (2003. gadā Valsts kontrole veica Tieslietu ministrijas konsolidētā finanšu pārskata atestācijas revīziju.)

c. Par iepriekšējiem pārskata gadiem veiktās revīzijas (1999. g.) ieteikumu realizēšanai veikti nepieciešamie pasākumi, galvenokārt pilnveidojot iestādes grāmatvedības uzskaiti un pamatlīdzekļu izmantošanas kārtību. (Pašlaik turpinās iestādes iekšējās kontroles sistēmas pilnveide.)

d. Pakalpojumu kvalitātes uzlabošanas nolūkā veiktās Valsts valodas centra Informatīvi konsultatīvās daļas izveides rezultātā adekvāti apmierināts sabiedrības pieprasījums pēc sniedzamajām konsultācijām. 2003. gadā Informatīvi konsultatīvā daļa sniegusi 14 539 mutiskas un rakstiskas konsultācijas un atzinumus, veikusi 28 lingvistiskās ekspertīzes.

e. Formāla sabiedrības aptauja par Valsts valodas centra darbību nav veikta, neformālā veidā tās rezultāti atspoguļoti plašsaziņas līdzekļos.

7.2. Personāla izglītošana un kvalifikācijas paaugstināšana:

a. Valsts valodas centrā regulāri notiek personāla profesionālās sagatavotības semināri, konkrēti – juridiskos un cilvēktiesību jautājumos saistībā ar *Valsts valodas likuma īstenošanu*, it īpaši lingvistisko cilvēktiesību aspektā;

b. Valsts valodas centra ierēdņi 2003. gadā apmeklējuši Valsts administrācijas skolas u.c. izglītojošu institūciju rīkotus mācību kursus.

8. Prognozes un plāni nākamajam gadam:

8.1. finanšu saistību uz 2004. gada 1. janvāri iestādei nav;

- 8.2. iestādes administrēšanas sistēma optimizēta, 2003. gadā turpinot tās struktūras reorganizāciju atbilstoši *Valsts valodas centra nolikumā* un *Valsts pārvaldes iekārtas likumā* paredzētajam modelim;
- 8.3. minētās reorganizācijas mērķis – iestādes darbības uzlabošana likumīgajās sabiedrības interesēs (sabiedriskā un administratīvā uzraudzība), lai nodrošinātu *Valsts valodas likuma* prasību izpildi;
- 8.4. personāla plānošanas jomā paredzēta iestādes administratīvās kapacitātes celšana, jūdami palielinot Kontroles daļas darbinieku – valodas inspektoru – skaitu;
- 8.5. arvien aktuāla ir precizēta finansējuma plāna izstrāde un iesniegšana valdībā, īpaši ņemot vērā funkciju optimizācijas iespējas gan resora ietvaros, gan ārpus tiem.
9. Valsts valodas centram pastāv izvērsta starptautiskā sadarbība ar gandrīz visām Eiropas valstīm, ASV, Kanādu, Austrāliju u.c. valstīm – gan valodas politikas īstenošanas un lingvistiskās likumdošanas, gan sociolingvistiskās situācijas izpētes un valodiskās vides aizsardzības jomā, kā arī pamattautības un minoritāšu lingvistisko tiesību ievērošanas aspektā.
10. Valsts valodas centrs atbalsta un veicina zinātniskos pētījumus par latviešu valodu kā LR valsts valodu, galvenokārt sociolingvistikas un onomastikas nozarē (sadarbībā ar LU Latviešu valodas institūtu).

*LR Tieslietu ministrijas
Valsts valodas centra
direktors*
Agris Timuška

Rīgā, 28.06.2004.

Informācija par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu 2003. gadā

1.tabula

Aktīvi un pasīvi (kopsavilkuma bilance)

(latos)

Nr. p.k.		Gada sākumā	Gada beigās
1.	Aktīvi:	19 898	13 448
1.1.	ilgtermiņa ieguldījumi	5440	2911
1.2.	apgrozāmie līdzekļi	14 458	10 537
2.	Pasīvi:	19 898	17 267
2.1.	pašu kapitāls	19 390	3819
2.2.	kreditori	508	13 448

2.tabula

Valsts pamatbudžeta līdzekļu izlietojums

(latos)

Nr. p.k.		Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Ieņēmumi (kopā):	96 959	102 161	107 071
1.1.	dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	95 090	97 761	97 761
1.2.	dotācija īpašiem mērķiem	-	-	-
1.3.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	1869	4400	9310
1.4.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā):	99 898	102 161	102 161
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā):	99 598	101 861	101 861
2.1.1.	atalgojumi	53 844	53 004	53 004
2.1.2.	komandējumi	5645	6111	6111
2.1.3.	subsīdijas un dotācijas	-	-	-
2.1.4.	pārējie uzturēšanas izdevumi	40 109	42 746	42 746
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem (kopā):	300	300	300
2.2.1.	kapitālās iegādes	300	300	300
2.2.2.	kapitālais remonts	-	-	-
2.2.3.	investīcijas	-	-	-
3.	Nodarbinātība:			
3.1.	faktiskais nodarbināto skaits	22	22	22
3.2.	vidējā darba alga	173	200	170

3.tabula

Valsts speciālā budžeta līdzekļu izlietojums

(latos)

Nr. p.k.		Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Ieņēmumi (kopā):	—	—	—
1.1.	īpašiem mērķiem iezīmētie ieņēmumi			
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi			
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība			
2.	Izdevumi (kopā):	—	—	—
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā):			
2.1.1.	atalgojumi			
2.1.2.	komandējumi			
2.1.3.	subsīdijas un dotācijas			
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem (kopā):			
2.2.1.	kapitālās iegādes			
2.2.2.	kapitālais remonts			
2.2.3.	investīcijas			
3.	Nodarbinātība:	—	—	—
3.1.	faktiskais nodarbināto skaits			
3.2.	vidējā darba alga			

Piezīme. Iestādes, kurām ir vairāki speciālie budžeti (fondi), šādu tabulu aizpilda par katru speciālo budžetu atsevišķi.

4.tabula

Maksas pakalpojumi un to izcenojumi, citi pašu ieņēmumi

(latos)

Nr. p.k.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi*	Izcenojums	Faktiskie ieņēmumi
1.	Izziņa par valsts valodas prasmes apliecību autentiskumu	1,00	0
2.	Izziņa par uzņēmumu, organizāciju nosaukumu atbilstību Valsts valodas likumam	3,00	69
3.	Mācību un informatīvi metodisko materiālu realizēšana	0,50 – 4,00	4841,32
	Kopā	—	4910,32

* Var grupēt ieņēmumu veidus un minēt maksas pakalpojumu vidējos izcenojumus.

5.tabula

**Ministrijas pakļautībā un pārraudzībā esošo budžeta finansēto institūciju
saņemto ziedojumu un dāvinājumu izlietojums**

(latos)

Nr. p.k.		
1.	Saņemts (kopā):	—
1.1.	lielākie ziedotāji:	
1.1.1.	Latvijas uzņēmējdarbības un privātās personas:	
1.1.2.	ārvalstu uzņēmējdarbības un privātās personas:	
2.	Izlietots (kopā):	—
2.1.	finansētie pasākumi (kopā)*:	
2.1.1.	algu izmaksas	
2.1.2.	komandējumi	
2.1.3.	pamatlīdzekļu iegāde	
2.1.4.	kapitālais remonts	

* Apkopojums par lielākajiem un nozīmīgākajiem pasākumiem.

6.tabula

Iemaksas starptautiskajām organizācijām

(latos)

Nr. p.k.	Organizācijas nosaukums	Iepriekšējā gadā	Pārskata gadā
	—	—	—

LR Tieslietu ministrijas
Valsts valodas centra
direktors
Agris Timuška

Rīgā, 28. 06. 2004